

dr hab. Stanisław Jankowiak, prof. UAM

jednostka: **Zakład Najnowszej Historii Polski**

stanowisko: **profesor UAM**

kontakt: tel. 061 829 47 50

e-mail: jans@amu.edu.pl

dyżury: pok. 208

poniedziałek 11.00 – 12.00

PRZEBIEG PRACY NAUKOWEJ:

doktor: **1992 r.**

doktor habilitowany: **2005 r.**

profesor UAM: **2009 r.**

NAJWAŻNIEJSZE KRAJOWE I MIĘDZYKRAJOWE WYRÓŻNIENIA:

- Nagroda Rektora II stopnia (2005).

UDZIAŁ W KONFERENCJACH NAUKOWYCH:

a) z referatem na zaproszenie:

2005

1. Narodziny III RP. Przemiany polityczne w skali kraju i regionu, 2 XII 2005, Szczecin, krajowa, referat Aktywność SB w regionie w latach 1989-1990 w świetle dostępnych dokumentów.

2. Ziemie Odzyskane/ Ziemie Zachodnie i północne 1945-2005, 60 lat w granicach państwa polskiego, krajowa, Słupsk 9-10 czerwca 2005, referat Bilans wyjazdów Niemców z Polski.

2006

3. Wyzwolenie czy zniewolenie? 21 styczeń 1945 w Gnieźnie, 21 I 2006 r., Gniezno, krajowa, referat: Okupacja niemiecka w Wielkopolsce i wkroczenie Armii Czerwonej.

4. 61 rocznica wyzwolenia Złotowa, 31 I 2006, Złotów, krajowa, referat: Służba Bezpieczeństwa wobec rzeczywistych i domniemych przeciwników w powiecie złotowskim w latach 1945-1956.

5. Procesy migracyjne a zmiana społeczna w dziejach, 7-8 II 2006, Poznań, międzynarodowa, referat: Polityka migracyjna PRL po II wojnie światowej.

6. Obchody milenium chrztu Polski, 25-26 04 2006 r., Poznań, krajowa, główny organizator, referat reakcja polskiego społeczeństwa na Orędzie biskupów polskich do biskupów niemieckich.

7. Konferencja naukowa w MON - Poznański czerwiec 1956, Warszawa 13 V 2006, krajowa, referat: Państwo ludowe z nazwy - narastanie kryzysu społeczno -politycznego i gospodarczego w Polsce w latach 1950 - 1956

8. Poznański Czerwiec 1956, Poznań, 22-23 czerwca 2006, międzynarodowa, referat, Sytuacja społeczno – polityczna w Wielkopolsce w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych na tle sytuacji w kraju, organizator. Przełom 1956 r., 27 VI Bratysława, sesja naukowa, międzynarodowa, referat wspólnie z dr Konradem Białeckim- Poznański Czerwiec 1956.

10. Społeczności lokalne a wolność, 28 VI, Poznań, krajowa, Znaczenie Poznańskiego Czerwca dla walki Polaków o wolność.

11. Czarny czwartek 56 do człowieka przyszłości, dyskusja panelowa w ramach Scena Verbum, Poznań 28 czerwca 2006.

12. *Revolt but no Rising? 1956 in Poland* (Rewolta, ale nie powstanie? 1956 w Polsce), 1 lipca 2006, Londyn, University College London - School of Slavonic and East European Studies, międzynarodowa, referat, Poznański Czerwiec 1956.

13. Berlin, 9 październik, międzynarodowa, referat, Die katholische Kirche und die Ereignisse in Polen 1956, 40 rocznica milenium na Pomorzu Zachodnim, krajowa, Szczecin 2006, referat Kościół i władze państwowe wobec listu biskupów polskich do niemieckich.
14. Poznań – Budapeszt 1956 – wspólna droga do wolności, międzynarodowa Berno 9 listopad 2006, referat, Poznański Czerwiec 1956.
15. Przełom po przełomie. Bydgoskie wydarzenia roku 1956, krajowa, Bydgoszcz 10 listopad 2006, referat Polski rok 1956. 1956 data dla Europy, Paryż, 23-24 listopad 2006, międzynarodowa, referat wspólnie z Konradem Białeckim, Rewolta w Poznaniu w czerwcu 1956 r.
17. międzynarodowa, Berlin 1-3 grudzień 2006, referat, Poznański Czerwiec 1956 – konsekwencje polityczne i skutki społeczne- makro i mikro historia (centrala i prowincja)
18. Rok 1956 z dzisiejszej perspektywy, Praga 4-6 grudzień 2006, międzynarodowa, referat Międzynarodowe konsekwencje Poznańskiego Czerwca 1956 r. Recepcja w Europie w roku 1956 z dzisiejszej perspektywy.
19. Stan wojenny w województwie zielonogórskim, Zielona Góra 13 XII 2006, referat

2007

20. Historia przeciw prądowi sumień, Jelenia Góra 30 III 2007, krajowa, referat Między heroizmem a zdradą – z lektury teczek IPN/ Anatomia uwikłania w zło.
21. Idee polityczne i style uprawiania polityki na przestrzeni dziejów. Wiek XIX i XX, Poznań 23 V 2007, krajowa, referat: Kształtowanie elit politycznych w Polsce po II wojnie światowej.
22. Historia Pobiedzisk, Pobiedziska 29 IX 2007, krajowa, referat Pobiedziska w Polsce „Ludowej
23. Pamiętajmy o przeszłości, wspólnie budujemy przyszłość, Gostyń – Rokosowo, 8-9 X 2007, międzynarodowa, referat: Badania nad historią polsko – niemiecką elementem pojednania obu narodów.

2008

24. Marzec 68 w Wielkopolsce, Poznań, 16 III 2008, dyskusja panelowa z udziałem Karola Modzelewskiego, Krzysztofa Podemskiego i Stanisława Jankowiaka, współorganizator.
25. Społeczeństwo PRL, Poznań 1-3 IV 2008, organizator, referat Polityka narodowościowa PRL.
26. Regiony przygraniczne w poszukiwaniu tożsamości: przed i po akcesji”, Szczecin 25 IV 2008, krajowa, referat: Rozwój społeczeństwa w nowym i dawnym otoczeniu. Porównanie ewolucji społecznej po II wojnie światowej na ziemiach odzyskanych i ziemiach dawnych Polski.
27. Loyalität im Staatssozialismus DDR, Tschechoslowakei, Polen, Praga 25-26 09, 2008, międzynarodowa, referat Zwischen Kampf und Zusammenarbeit. Loyalität und Korche In Polen.

AKTYWNOŚĆ ORGANIZACYJNA:

- Uczestniczyłem jako konsultant i osoba występująca w nagraniu 5 filmów dokumentalnych.
- Jestem konsultantem merytorycznym w ogólnopolskim kursie dla nauczycieli.

PUBLIKACJE (wybrana bibliografia):

Albumy:

- Rozstrzelana nadzieja. Poznański Czerwiec 1956, Poznań 2006.

Książki:

1. Wysiedlenie i emigracja ludności niemieckiej w polityce władz polskich w latach 1945-1970, Warszawa 2005.

2. Marzec 1968 w Wielkopolsce, pod red. K. Bialeckiego, S. Jankowiaka, F. Leśniaka, J. Miłosza, A. Skupień, Poznań 2005.
3. Umsiedlung der Polen aus den ehemaligen polnischen Ostgebieten nach Polen in den Jahren 1944-1947, hrsg. S. Ciesielski, red. K. P. Friedrich, Auswahl der Dokumente, W. Borodziej, S. Ciesielski, I. Eser, S. Jankowiak, J. Kochanowski, C. Kraft, M. Ruchniewicz, W. Stankowski, K. Steffen, Marburg 2006.
4. Echo Poznańskiego Czerwca 56 , pod red. B. Zatorskiej, S. Jankowiaka, F. Leśniaka, Poznań 2006.
5. Milenium Polski, Poznań 2006.
6. Milenium kontra tysiąclecie 1966, Materiały z sesji naukowej zorganizowanej przez BEP IPN w Poznaniu w dniach 25-26 kwietnia 2006 r. w Gnieźnie i Poznaniu, pod red. K. Bialeckiego, S. Jankowiaka i J. Miłosza, Poznań 2007.
7. Konflikt o dom katolicki w Zielonej Górze w dniu 30 maja 1960 roku w świetle dokumentów, pod red. T. Dzwonkowskiego, S. Jankowiaka, F. Leśniaka, Cz. Osękowski, Poznań 2006 (ukazał się w 2007).
8. Poznański Czerwiec 1956 Uwarunkowania – przebieg – konsekwencje, Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej Poznań 22-23 czerwca 2006, pod red. K. Bialeckiego i S. Jankowiaka, Poznań 2007.
9. Poznań i Wielkopolska w marcu 1968 r., Poznań 2008.

Artykuły naukowe:

1. NSZZ „Solidarność“ Pomorza Zachodniego. Od stanu wojennego do III RP. (współautor z M. Machałek), w: Pomorze Zachodnie w latach 1945-2005. Wybrane problemy polityczne, administracyjne, demograficzne i ekonomiczne, pra. Zbior. Pod red. K. Kozłowskiego, Szczecin 2005, s. 163-183.
2. Sytuacja polityczna na Pomorzu Zachodnim w grudniu 1981 roku i reakcje środowisk robotniczych na wprowadzenie stanu wojennego w świetle akt Służby Bezpieczeństwa, w: Stan wojenny w skali kraju i Pomorza Zachodniego. Informacje Źródłowe i refleksje. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej przez Szczecińskie Towarzystwo Naukowe, Instytut Politologii Uniwersytetu Szczecińskiego, Archiwum Państwowe w Szczecinie i Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, pod red. M. Machałek i J. Macholaka, Szczecin 2005, s. 197-209.
3. Aparat bezpieczeństwa wobec ludności niemieckiej na Pomorzu w latach 1945-1947, w: Obóz w Potulicach – aspekt trudnego sąsiedztwa polsko-niemieckiego w okresie dwóch totalitaryzmów, pod red. A. Paszowskiej, Bydgoszcz 2005, s. 33-40.
4. Polityka władz polskich wobec osób ubiegających się o zgodę na wyjazd na pobyt stały z Polski do Niemiec w latach 1950-1984, (wspólnie z M. Sorą), w: Transfer, Obywatelstwo, Majątek, Trudne problemy stosunków polsko – niemieckich, Studia i dokumenty, pod red. W. M. Góralskiego, Warszawa 2005, 49-81.
5. Władze wobec protestu studenckiego w marcu 1968 roku, w: Marzec 1968 w Wielkopolsce, pod red. K. Bialeckiego, S. Jankowiaka, F. Leśniaka, J. Miłosza, A. Skupień, Poznań 2005, s. 33-40.
6. Solidarność na Pomorzu Zachodnim, (Wspólnie z M. Machałek), w: Od Polski Ludowej do III RP w Unii Europejskiej. Pomorze Zachodnie 1945-2005, materiały z sesji naukowej, 29 IV 2005, pod red. K. Kozłowskiego, A. Wątor, E. Włodarczyka, Szczecin 2005, s. 83-111.
7. Die reaktion der polnischen Gesellschaft auf die Botschaft polnischer Bischöfe an die deutschen Bischöfe, w: Christlicher Widerstand – Kirchlicher Neuanfang- Aussöhnung mit Polen, Heft 18, Berlin 2005, s. 80-90.
8. Sytuacja polityczna na Pomorzu Zachodnim w grudniu 1981 roku i reakcje środowisk robotniczych na wprowadzenie stanu wojennego w świetle akt Służby Bezpieczeństwa, w: Stan wojenny w skali kraju i Pomorza Zachodniego. Informacje Źródłowe i refleksje. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej przez Szczecińskie Towarzystwo Naukowe, Instytut Politologii Uniwersytetu Szczecińskiego, Archiwum Państwowe w Szczecinie i

- Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, pod red. M. Machałek i J. Macholaka, Szczecin 2005, s. 197-209.
9. Rok 1956 w Polsce, W; Echo Poznańskiego Czerwca 56 , pod red. B. Zatorskiej, S. Jankowiaka, F. Leśniaka, Poznań 2006.
10. Urząd Bezpieczeństwa w walce z rzeczywistą i domniemaną opozycją w powiecie złotowskim, w: Złotów nasz i wasz. Losy autochtonów, repatriantów, przesiedleńców po II wojnie światowej na Ziemi Złotowskiej, Złotów 2006, s. 29-32.
11. Przed i po Czerwcu - sytuacja w Poznaniu w 1956 roku, „Kronika Miasta Poznania nr 2 2006 r. s. 16-31.
12. Polski rok 1956, w: Przełom po przełomie. Bydgoskie wydarzenia roku 1956, pod red. A. Paczoskiej-Hauke, Bydgoszcz 2006.
13. Polish Policy with Regard to Persons Applying for Permission to Emigrate to Germany in the Years 1950- 1984, w: Polish-German Relations and the Effects of the Second World War, edited by W. M. Góralski, Warszawa 2006, s. 189-225, wspólnie z M. Sorą.
14. Ewolucja oceny i znaczenia Poznańskiego Czerwca 1956 roku. Od „imperialistycznej prowokacji” do „konfliktu w rodzinie”, Przegląd Zachodni 2006 nr 3 (320), Poznań 2006, s. 49-59.
15. Wielkopolska, w: Milenium czy tysiąclecie, pod red. B. Noszczaka, Warszawa 2006, s. 304-328.
16. Państwo ludowe z nazwy – narastanie kryzysu społeczno – politycznego i gospodarczego w Polsce w latach 1950-1956, w: Zeszyty Naukowe Akademii Obrony Narodowej, Zeszyt Specjalny nr 3 (64) A, Poznański Czerwiec 56, Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Akademię Obrony Narodowej, 13 czerwca 2006 roku, s. 11-20.
17. Działalność Służby Bezpieczeństwa w Szczecinie w okresie 1989-1990 w świetle dostępnych źródeł. W: Narodziny III Rzeczypospolitej Pomorze Zachodnie w latach 1988-1990, materiały z sesji naukowej, pod red. M. Machałek, J. Macholaka, Szczecin 2006, s. 93-105.
18. Reakcja władz i polskiego społeczeństwa na orędzie biskupów polskich do biskupów niemieckich, w: Milenium kontra tysiąclecie 1966, Materiały z sesji naukowej zorganizowanej przez BEP IPN w Poznaniu w dniach 25-26 kwietnia 2006 r. w Gnieźnie i Poznaniu, pod red. K. Bialeckiego, S. Jankowiaka i J. Miłosza, Poznań 2007, s. 47-58.
19. Koźmin w okresie Polski Ludowej (1945-1989), w: Monografia Koźmina Wielkopolskiego i okolic, pr. zbior. Pod red. M. Piotrowskiego i A. Wędzkiego, Koźmin 2006, s. 520-573.
20. Sytuacja społeczno – gospodarcza w Wielkopolsce w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych na tle sytuacji w kraju, w: Poznański Czerwiec 1956 Uwarunkowania – przebieg – konsekwencje, Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej Poznań 22-23 czerwca 2006, pod red. K. Bialeckiego i S. Jankowiaka, Poznań 2007.
21. Zmierzch stalinizmu w Polsce – przełom 1956 roku, w: Stalinizm i rok 1956 na Górnym Śląsku, pod red. A. Dziuroka, B. Linka, K. Tarki, Katowice-Opole-Kraków 2007, s. 211-221.
22. Narodziny systemu socjalistycznego w Polsce, w: „Powtórka przed..” Spotkania z historią dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Informator Instytutu Historii UAM, red. J. Dobosz, D. Konieczka-Śliwińska, Poznań 2008. s. 81-91.
23. Ulica św. Marcin i Plac Mickiewicza w najnowszych dziejach Poznania, Poznański Rocznik Archiwalno – Historyczny, R. XII/XIII/XIV, Poznań 2007 (wyszedł w 2008), s. 193-205.
24. Rozwój społeczeństwa w nowym i dawnym otoczeniu. Porównanie ewolucji społecznej po II wojnie światowej na ziemiach Odzyskanych i ziemiach dawnych Polski, w: Polacy na Ziemiach Odzyskanych. Regiony przygraniczne w poszukiwaniu tożsamości. Przed i po akcesji, Pr. Zbior. Pod red. A. Makowskiego, Szczecin 2008, s. 20-35.
25. Bazar po II wojnie światowej, KMP nr 2 2008 r. s. 202-232.

26. Polskie drogi do wolności. Ku III Rzeczypospolitej, w: „Powtórka przed...”, II Spotkania z historią dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, pod red. J. Dobosza i D. Konieczka-Śliwińskiej, Poznań 2008.

W druku:

- wybór źródeł „Wyjazdy Niemców z Polski w latach 1950-1959”
- artykuł „Stan wojenny w Zielonej Górze”
- artykuł Kształtowanie elit politycznych w Polsce po II wojnie światowej
- artykuł Marzec 68, Przyczyny, przebieg konsekwencje
- artykuł Zwischen Kampf und Zusammenarbeit. Loyalität und Korche In Polen.

RECENZJE DOKTORSKIE I HABILITACYJNE:

1. Mgr Rafał Reczek, Życie społeczno – polityczne w Wielkopolsce w latach 1956-1970, Poznań 2006, doktorat.
2. Mgr Krzysztof Błaszczak, Podziemie niepodległościowe w Wielkopolsce zachodniej w latach 1945-1956, Zielona Góra 2007, doktorat.
3. Mgr Joanna Szymoniczek, Problematyka niemiecka w działalności międzynarodowej Polskiego Czerwonego Krzyża w latach 1945-1970, Warszawa 2008, doktorat.

RECENZJE NAUKOWE I WYDAWNICZE:

1. Krzysztof Lesiakowski, Powszechna Organizacja „Służba Polsce” (1948-1955), wydawnicza habilitacji, Łódź 2007.
2. Rafał Reczek, Życie społeczno – polityczne w Wielkopolsce w latach 1956-1970”, recenzja wydawnicza.

DYDAKTYKA:

- seminarium magisterskie (dienne i zaoczne)
- wykład Historia PRL
- wykład – Historia XX wieku

data aktualizacji: 15 lutego 2009 r.